

Věřím ...

Na mládeži a ve skupině tzv. x- cátníků jsme začali probírat „Apoštolské vyznání víry“. Pokusím se i na stránkách Souterrainu k „symbolum apostolorum“ postupně napsat svůj kratičký výklad.

Vyznání začíná slovem: věřím. Už u prvního slova vyznání dochází k častému nedorozumění. Mnozí rozumějí víře jako přesvědčení, že Bůh existuje nebo může existovat. Ale to neodpovídá původnímu významu. Slovo věřím je od řeckého slova pistis, což je důvěra. Měli bychom tedy začátek Apoštolského vyznání víry

správněji překládat: důvěřuji Bohu.

Slovo věřím, v biblickém smyslu vyjadřuje vztah důvěry. Jako když řeknu svému příteli: „Vím, že se na tebe mohu spolehnout, vím, že mě nezradíš, věřím ti“. Ještě k jednomu nedorozumění dochází. Víra se často zaměňuje za příslušnost k církvi nebo za konfesi. V evangelické církvi se traduje vyprávění, jak přišel rozzlobený člen sboru na faru a řekl: „Pane faráři, ruším evangelickou víru“. Myslel tím, že vystupuje z církve. Někdy mluvíme o evangelické víře nebo katolické víře, ale myslíme tím evangelickou nebo katolickou církev, tradici, konfesi.

(dokončení uvnitř čísla)

Obsah	Strana
x Nové tváře v našem sboru	4
x Ohlédnutí aneb 20 let Souterrainu	5
x Psaní z Archy	8
x Seminář pro učitele NŠ	13
x Vánoční psaní	14
x K programu mládeže a x-cátníků	16

Zápis z jednání staršovstva – čtvrtek 8. 11. 2012 v 19,00

(zkráceno)

- J. Royt – Mariánský sloup – účast 25
- setkání kurátorů v našem sboru se konalo 13. 10.
- v neděli 21.10. - křest Terezie a Amálie Hlávkových, v listopadu křest Eliáše Homuty
- bazar podzimních plodů – výtěžek 3000,- Kč byl věnován na práci křesťanské služby
- realizace výstavy obrazů br. H. Härtela – výtěžek bude věnován na Diakonii
- vymalování stěn místnosti J. A. K. a předsíně
- setkání s hostem – Bulgan O. Rico – účast 15
- narozeniny Z. Susy – společné posezení po bohoslužbách 28. 10.
- Všelická mládež – divadlo P. Juna (sešlo se asi 40 mladých lidí odjinud)
- seminář pro učitele NŠ – zúčastnily se M.Študentová, M.Hellerová
- NP zpívali při bohoslužbách 4. 11., další účast při bohoslužbách bude 1.adventní neděli
- rozloučení se s. Peřinovou se konalo 7. 11. ve sboru, účast asi 25 lidí
- děkovný koncert u příležitosti 50 let společné cesty manželů Proskových se konal 11. 11. 2012 v 18 hod., výtěžek 6000,- Kč je věnován ve prospěch Diakonie ve Stodůlkách
- konvent se koná v sobotu 10. 11., informace o něm budou na příští poradě
- vydání knihy D. Fišera Hledám slova pro hledající – jsou hotové korektury, text je již v tisku
- realizace DVD o P. Pittrovi – text do bookletu bude napsán panem Kosátkem do konce listopadu, pak budou podniknuty další kroky
- výhledově koncert I. Troupové a T. Najbrta dle možností aktérů
- projednán dotazník ze SR ohledně soběstačnosti sboru a odeslán

na SV a SR, text doplnil poznámkou br.Mašek: Při úvahách o zvýšení saláru/obětavosti nemá smysl pracovat s „průměrným“ nárůstem v Kč, ten je vzhledem ke značně odlišné sociální a příjmové situaci jednotlivých skupin členů sboru zcela irelevantní. Správným údajem je poměrné navýšení (v procentech). Nadto je potřeba odděleně posuzovat sociálně slabší a silnější část sboru. Zatímco (v našem, ale jistě i v dalších sborech) salár výdělečně činných členů sboru je zpravidla o dost pod doporučenou 5%-ní výší a lze tedy členy motivovat k jeho zvýšení, v případě např. důchodců s důchodem 7.000,- Kč je takový požadavek na hraně jejich možností.

- středisko Diakonie bylo dofinancováno z ministerstva a magistrátu, takže v současné době nemá finanční problémy
- vánoční besídka ve Stodůlkách se bude konat dne 18. 12. V 16 h
- sbírka na fond charitativní a sociální pomoci – v neděli Děkčinění – 2 434,-Kč
- sbírka na JTD– poslední říjnovou neděli – 3 029,- Kč

Věřím ...

(dokončení ze strany 1)

Biblická víra je ale něco jiného. Je to důvěra Bohu, který k nám promlouvá v Ježíši Kristu a dotýká se nás v Duchu svatém.

Věta: Věřím v Boha je mnohoznačná, vlastně nesrozumitelná. Pro srozumitelnost je třeba povědět, v jakého Boha věřím. Je to podobné, jako když se řekne „pravda vítězí“. Také je to mnohoznačné a nesrozumitelné. Jaká pravda, či pravda vítězí, moje nebo tvoje? Ale když se poví: „pravda Páně vítězí“, je to jasné. Je to vyznání víry, že pravda Kristova vítězí.

Přemýšlení nad úvodem k Apoštolskému vyznání víry uzavřu čtyřmi citáty o víře, v nichž je už zřetelně naznačeno, v jakého Boha my křesťané věříme.

„Véra je důvěřivá oddanost Bohu, který se nám zjevil v Ježíši Kristu a sr-

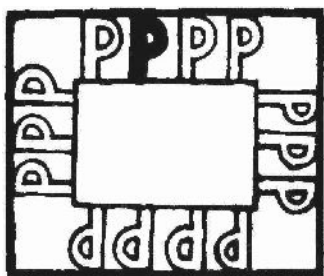
dečná povolnost pravdě Kristova evangelia.“

„Ve víře je tvé osobní odhodlání, tvá vůle osvojit si Boží dar odpuštění a nového života.“

„Víra je vnitřní jistota vzbuzená Slovem Božím anebo svědectvím o skutcích Božích, že Bůh svou milostí a obětí své lásky vytrhl nás z hříchu a připomněl nám své právo na naši poslušnost, která není břemenem, nýbrž výsadou jeho dětí.“

„Ta jest, hle víra stará katolická (obecná): učiti se spoléhati na milosrdenství Boží a jemu se těšiti.“

Petr Hudec

Nové tváře v našem sboru

Milé sestry, milí bratři, dovoluji Vám představit jako žadatelku o přijetí do Vašeho sboru. Jsem Světla Bedrunková, povoláním lékařka – důchodkyně. Pocházím ze severomoravského Frýdku-Místku, kraje básníka Petra Bezruče, skladatele Leoše

Foto: J. Hlavsa

Janáčka, kraje se svérázným lašským nářečím. Do Prahy jsem přišla v roce 1945, kdy se po válce znovu otevřely vysoké školy a nás studentů medicíny bylo tolik, že jsme na přednášky chodili do velkého sálu Lucerny. Po promoci jsem pracovala v nemocnici na Bulovce a Praze 8 jsem zůstala věrná až do důchodu s výjimkou 5 let pobytu v Tunisku ve službách nadace Planning Familial. V té době v letech 70 – 75 tam v klidu a míru žili spolu muslimové, křesťané a židé a do sousední, dnes rozvrácené Libye, jezdili Tunisané za lépe placenou prací.

Jak léta ubíhají, ztrácíme své blízké a přátele, hledáme nová společenství, abychom smysluplně vyplnili čas. K Vám do sboru mě přivedla sousedka, která chtěla vzpomenout výročí úmrtí manžela. To, jak srdečného přijetí se mi dostalo hned při vstupu do modlitebny, jsem nečekala. Úsměvy, stisky rukou, pozvání na čaj mě tak zaskočily, že jsem se zapomněla představit. Další milé překvapení byl krásně znějící pěvecký sbor. Je ozdobou bohoslužeb.

Závěrem chci říct, že nedělní dopoledne při bohoslužbě mi obohacilo sváteční den a těším se na setkání s milými a přátelskými lidmi.

s. Světlá Bedrunková

Souterrain vychází už neuvěřitelných 20 let. Proto jsme se ptali sestry Lydie Härtelové, která u zrodu našeho sborového časopisu stála.

Lydko, jak (proč) tě napadlo vydávat v našem sboru zpravodaj?

Sborový život v Dejvicích byl vždycky velmi bohatý. Přes týden se konala pravidelná setkání snad každý den kromě pátků a sobot. Po sametové revoluci, kdy byl farářem Miloš Rejchrt, byly hosty ve sboru různé osobnosti z veřejného života. Často se stalo, že některá mimořádně vytižená osoba měla ve svém diáři volné okénko jen v termínu, který se nekryl s našimi dejvickými setkáními, a bylo potřeba takové setkání přesunout podle možností hosta. V církvích se děla spousta zajímavých věcí, a to i v provázanosti s veřejným životem -

namátkou např. cykly přednášek na desatero přikázání na půdě ČVUT nebo podvečerní bohoslužby v Betlémské kapli (která byla v držení právě ČVUT) každý všední den. (Pamatuji si, jak na jedněch takových kázal Miloš Rejchrt, Naši pěvci zpívali a nakonec jsme zapěli společně s Milošem jako sólistou parafrázi na spirituál Čekám na to stále: v refrénu se místo "uzřím Jeruzalém tak jak Jan" zpívalo "tak, jak dávno kázal mistr Jan"). Zkrátka, abych se vrátila zpátky ke tvé otázce: Tehdy se roztrhl pytel s nejrůznějšími církevními aktivitami. A kdo zrovna nebyl v neděli na bohoslužbách a neslyšel sborová oznámení, nemusel být informován. Internet a mail, to nebylo. A tak se zrodila idea sborového měsíčního zpravodaje - nezávislého, necenzurovaného, nemajícího ambice "lézt do zelí" jinému církevnímu tisku, jako třeba Kostnické jiskry nebo Český bratr.

Jaké byly začátky této záslužné práce? Jak tě napadl název?

Počátky byly velmi skromné. První číslo vyšlo v dubnu 1992 v nákladu 8 výtisků i s chybou v názvu. (Mimochodem: část tohoto historického prvního čísla jsme otiskli v Souterrainu 2012/4, kde byl i článkuček ke 20. výročí vydávání.) Pamatuju si, že v dubnu před dvaceti lety laskavá sestra Nadrchalová přišla a řekla: "Lydinko, to je moc hezké, ten Souterrain". A to byla právě ta zpětná vazba, kterou jsme potřebovali. Příští číslo mělo, myslím, náklad asi 30 výtisků a pak jsme sledovali, zda se náklad rozebere a počet roste. Jestli si dobře pamatuju, tak až na číslo 150 výtisků. Velkou podporu jsme měli ve faráři Miloši Rejchrtovi, který nám řekl, že "sbor Souterrain adoptoval" a když jsme mu, obvykle před zkouškou Našich pěvců, dali první a "protekční" výtisk nového Souterrainu, vždycky se s ním hned "zašil" do kanceláře a prostudoval jej do posledního písmenka.

Co se týče názvu, myslím, že to vymyslel manžel Hanuš. Náš sbor sídlil ve Wuchterlově (Kujbyševově) ulici opravdu v suterénu. Ty schody v logu časopísku evokují právě cestu do sboru.

Jak dlouho ses Souterrainu věnovala? (Kdo další se na vydávání podílel?) Máš nějakou zajímavou vzpomínku, která se váže k práci na sborovém časopise?

Už ztrácím přehled, jak dlouho jsme Souterrain dělali. Dělali jsme to společně s manželem - já stránku obsahovou a on grafickou. Do tiskárny pro časopis jsme chodili střídavě. Dříve, když jsme z úsporných důvodů nechali xeroxovat jednotlivé listy, jsme vše doma ještě s tenkrát třemi malými dětmi skládali a velkou sešívačkou sešívali. Na to by dnes už asi nikdo čas neměl.

Vydali jsme ročníky 1992-1996, v půlce roku 1997 jsme redakci předali rodině Nadrchalových. Ti vedli Souterrain rok a půl. Od r. 1999 jsme to zase vzali my a pak jsme to předali - a tady má paměť končí - buď znovu Nadrchalovým nebo už Zdeňku Susovi.....? Po Zdeňku Susovi převzali redakci Hellerovi a technický redaktor Honza Petříček. A od ledna 2010 do října 2012 jsme opět Souterrain dělali "u nás". Když jsem měla pocit, že by to chtělo "čerstvý vítr", dostal Hanuš geniální nápad, že bys to mohla dělat ty. Tak máme radost, že jsi na tuhle nabídku kývla a těšíme se na spoustu krásných čísel.

Nemám asi žádnou zajímavou vzpomínku na nějakou událost okolo Souterrainu. Na co ráda vzpomínám, to bylo vytváření jedné prázdninové přílohy s názvem Jan Karafiát a ženy (Karafiát byl starý mládenec, přesto několik žen v jeho životě mělo zásadní význam, byť se nejednalo o vztah milenecký). Párkrát jsem kontaktovala i Ústav pro jazyk český, když jsem si nevěděla rady - třeba právě se psaním sousloví "večere Páně" (do té doby jsem si myslela, že obě písmena mají být velká).

Radost mi dělalo to, že díky vydávání Souterrainu jsem blíže mohla poznat některé lidi, které bych znala spíše jen od vidění. A pak chci ještě podtrhnout to, že další mou radostí byla ochota Dejvických podílet se na tom, aby Souterrain mohl vycházet. A tak ti, Evo, přeju, hodně ochotných přispěvatelů a ještě více spokojených čtenářů.

Děkujeme za rozhovor a hlavně za léta obětavé práce.

(EH)

Psaní z Archy

Milá babičko a milý dědečku, posílám vám pozdrav z Bretaně, doufám, že se vám daří dobře. Já se mám...nádherně. Od začátku jsem nadšená z komunity, baví mě tu pracovat a mám pocit, že dobře a užitečně naplňuji svůj prázdninový čas. Mám toho tolik na vyprávění, tak se aspoň o kousek s vámi podělím.

Bretaň je nejzápadnější výběžek Francie v Atlantiku. Historicky se mu říkalo Malá Británie, to proto že má s Velkou Británií hodně společného: přírodu s útesy a menhiry, kamenné domečky a typické kostely, podnebí i jazyk - bretonština je keltský jazyk, dodnes jsou názvy měst psané dvojjazyčně. „V Bretani hodně prší, ale když přestane, je to ráj.“ To mi říkali, když jsem přijela a deset dní bez přestávky pršelo. A měli pravdu. Všude kvetou hortenzie a sluníčko dělá krásné světlo mezi mraky, které přináší frontu do Evropy. Najdou se tu vedle sebe palmy i smrky a kapradí, to proto že léta jsou poměrně chladná, ale v zimě nemrzne. Stejně jako v sousední Normandii se tu pěstuje spousta jablek a dělá se z nich slovuťný cidre (kvašený mošt). Další specialitou jsou vyhlášené máslové sušenky, slané máslo a karamel s mořskou solí. I domy jsou tu zvláštní a jiné než u nás. Hodně tu staví z kamene a dřeva. Okna, okenice proti větru a dveře jsou zvenčí natřené namodro a uvnitř bílé, má to svou vlastní atmosféru.

Organizaci Archa (L'Arche) jsem si našla na doporučení spolužačky. S tímto projektem začal v 60.letech ve Francii Jean Vanier, když si vzal dva postižené chlapce k sobě domů, aby spolu žili. Tato myšlenka se rozšířila a dnes 136 komunit po celém světě tvoří rodinu pro různě postižené lidi. Jsou vázány na katolickou církev a podporovány státem. Záměr mé cesty sem se změnil- původně jsem brala svůj pobyt v Arše jako příležitost vyzkoušet i ošetřování postižených lidí. Nakonec jsem asistentkou v domácnosti, kde jsou všichni v podstatě soběstační. A tak mám příležitost učit se komunikovat s lidmi s duševním postižením.

Žijeme tu v jednom foyer, v jedné domácnosti. Každé ráno začínáme v osm snídaní, pak se jde do práce. Jsou tu přísné hygienické předpisy, takže každé ráno po snídani zůstávám v domácnosti, vysávám, vytírám a umývám všechno ve společných prostorech, od kuchyně a obýváku po záchody. Tak je to trošku otrava, každý den trávit tolik času úklidem a vědět, že zítra to budu muset dělat znova. Klienti, tedy spíše „přijaté osoby“ (personnes accueillies) jak se říká podle Jeana Vaniera, pracují v různých dílnách na nedaleké farmě. Nejvíc lidí pracuje v truhlářství. Vyrábí tu celé postele, skříně, stoly, lavičky, židle, zastávky, střechy... Dále někteří dochází do kuchyně, kde připravují polední jídlo pro celou komunitu, to je asi 60 porcí denně. Pak je tu zahrádky - pracuje se na místní zahrádce, udržují se zahrady v sousedství, kácí stromy či seká tráva. Někteří jezdí odpoledne po domácnostech uklízet. V těchto dílnách mají

Foto: K. Hejlová

klienti pod dohledem a vedením zaměstnanců možnost se rozvíjet a pracovat podle jejich rytmu a schopností a dosáhnou na minimální mzdu.

Zhruba polovinou si platí chod domácnosti a zbytek jim zůstává. Dostávají plat také podle toho, kolik se toho prodá a vydělá. To mi přijde úžasné, že klienti tu jsou v podstatě finančně nezávislí a komunita je zastřešuje a dává jim možnost žít plnohodnotně a ne na okraji společnosti.

Ne všichni mohou takto pracovat: kvůli postižení nebo věku. A tak chodí do chráněné dílny - dílny objevování. Program je tam opravdu pestrý - od pečení chleba, přes dřevěné puclíky, malování, výrobu svíček, po videohry, karaoke, tančení, plavání, ježdění na koni... zkrátka, je to přesně na míru, podle nálady, počasí. Tam většinou trávím odpoledne. Ráda s nimi chodím na procházky po pobřeží, moře je 10 minut od nás. Člověk tu zažije hodně legrace: většina postižených (hlavně Downovy syndromy) má krásný smysl pro humor a hravost. Nejzábavnější bylo karaoke, kdy se v nás doslova zapálil oheň! Atelier découverte není brán jako práce, klientům se jen rozděluje výdělek z prodaných výrobků.

Komunitu tedy tvoří přijatí lidé, zaměstnanci, asistenti, široký okruh přátel Archy a návštěvníci. Ve Francii je možnost civilní služby, je to pozůstatek z dob, kdy byla povinná vojna a jako alternativa byla obecně prospěšná činnost. Mladí uzavřou se státem smlouvu od šesti měsíců až na dva roky. Ten pak dobrovolníkům vyplácí měsíční mzdu (cca 400eur). Úkolem asistentů je připravovat jídlo, pomáhat při chodu domácnosti, ale také organizovat práci, víkendy, návštěvu lékaře, atd. Stálí zaměstnanci zodpovídají za celý chod komunity nebo vedou jednotlivé dílny. Tato komunita je opravdu specifická svou soběstačností. Mnozí přátelé Archy přicházejí do komunity třeba na pravidelnou úterní mši nebo se účastní pracovních táborů, kde skauti a mladí společně s přijatými lidmi pracují na stavbě. Vlastně všechny budovy si zrekonstruovali svépomocí. Hodně lidí přijíždí, aby objevovali komunitu a prožili tu den, týden nebo měsíc. Vždycky jsou

pěkně přijati a odjíždějí plni dojmů.

Objevování komunity je pro mě dobrodružství. Popravdě, mám někdy docela velký problém poznat, kdo je asistent a kdo přijatý! Zjistila jsem, že to je normální a stejně je na tom každý nováček. Musím říci, že jsou tu opravdu otevření, v podstatě po prvním dni jsem se cítila v domácnosti velmi dobře přijatá a zapadlá. Jsou zvyklí, že někteří lidé přijíždějí na rok, jiní jen na týden. Všichni klienti se velmi dobře znají, někteří už přes dvacet let, a panuje tu většinou dobrá atmosféra. To je i náš hlavní úkol: držet náladu a klid. A to není vždy lehké. Představte si domácnost se čtyřmi mladými lidmi, kteří musí spolu vycházet. Ale v té velké rodině u jednoho stolu je také schizofrenik, autista, slečna s Downovým syndromem, další mentálně postižení s věkovým rozpětím od 25-ti do 60-ti let. Někdy se vrátí z práce unavení, jeden se pohádal s šéfem, druhého to nebaví a třetí se musí hlídat, protože drží dietu. Pro mladé je to velmi dobrá životní zkušenost a škola sebeovládání. Je vlastně zázrak, že komunita tak dobře funguje.

V poznávání lidí mi tu pomáhá i pravidelná večerní modlitba. Vůbec pravidelnost a denní režim, společné jídlo a práce, to je to, co je tu velmi důležité a pomáhá přijatým lidem se tu cítit dobře. Dává jim to takovou oporu a řád. Při modlitbě koluje zapálená svíčka a každý řekne, co má na srdci. Je moc zajímavé nahlížet takhle do mysli lidí, kteří právě přemýšlejí a vnímají svět trochu jinak. Z toho co opakují každý den, na co dávají důraz, co je děsí, na co se těší, co je ovlivnilo za celý den, co si pamatují, si člověk o nich vytvoří docela kompletní obrázek. To mi hodně pomohlo, abych zjistila, jak na tom kdo je a poznala své spolubydlící. Je zajímavé, jakou moc modlitba má. Jan je autista a honí se mu v hlavě myšlenky, které nemůže uspořádat. Když vykládá, nedokončí větu a většinou nenavazuje v rozhovoru na to, co říkají ostatní. Často nedokáže naslouchat. Jeho modlitby jsou nejdelsí, někdy trvají i čtvrt hodiny. Ale se svíčkou v ruce se dokáže zamyslet nad uplynulým dnem a velmi citlivě se vyjádřit. Jako by se spojilo to, co srdce, hlava a ústa chtějí říci. Nad tím člověk žasne.

Jindy jsem zase mohla trochu nahlédnout do duše Xaviera. Byl to

moc zajímavý a upřímný rozhovor, kdy jsem se i sama mohla vyptat, jak on vnímá svou nemoc – schizofrenii, třeba i jak se cítí, když na něj padá.

Každé úterý je sloužena v kapliče komunity mše. Líbí se mi, že bohoslužba je neformální. Do kázání hraje harmonika, tleská se nebo křičí: každý tu má zkrátka prostor, aby prožil tuto příležitost, jak chce. S knězem jsem si po první mši povídala a zeptala, jestli by mu nevadilo, když bych se účastnila eucharistie, i když jsem evangelička. Při mši před tím jsem odmítla. Divil se, proč se tak ptám, že jemu to vůbec nevadí, ať klidně přijdu příští týden. Byl to první kněz, kterému to nevadilo. Takže jsem poprvé v životě přijímala hostii a ... není to vůbec špatné!

Komunita Archy je rodina, kterou stmeluje víra. Každý člen tam má své místo a pokud zestárne nebo se jeho stav zhorší, nepošle se do domova důchodců, ale komunita stejně jako rodina se postará a přizpůsobí svou péči potřebám každého, pokud to je možné. I u nás v domácnosti žije třeba pán, který velkou část svého života vedl dílnu na farmě. Teď zůstává na statku nadále v důchodu.

Někteří přijatí lidé by jistě mohli žít sami a pracovat. Byli by ale velkým břemenem pro rodiče, kteří už sami potřebují v důchodu péči. Nebo by bydleli sami a pracovali v mizerných podmínkách, zůstali by zřejmě na okraji společnosti, která nemá vždy pochopení pro jejich „nenormálnost“. Komunita ulehčí rodině tím, že se jejich děti mohou osamostatnit a odejít z domova, stejně jako jejich vrstevníci, a dokáží si na sebe v mnoha případech vydělat. O víkendu mohou navštívit své rodiče. Přijatí lidé většinou nejsou schopni nebo nemohou navázat partnerské vztahy ani mít děti, je to pro některé bolestné. Komunita jim pomáhá toto prázdné místo v jejich životech zaplnit.

Člověk by tu klidně zůstal na pořád, v tomhle izolovaném světě, kde jsou na sebe všichni tak hodní. V jednoduchosti každodenního života tady je velká krása, ale asi bych to nevydržela. Taky se těším domů.

Zdravím, Vaše Kateřina

(Kateřina Hejlová)

Zpráva ze Semináře pro učitele nedělních škol

V sobotu 3. listopadu jsme se s Magdou Hellerovou zúčastnily semináře pro učitele nedělních škol v Olomouci. Jediným stinným okamžikem dne bylo ranní vstávání, ale pak už přicházely jen samé příjemné a inspirující podněty.

Olomoucký sbor má úžasné prostory pro konání takové akce, různé zatahovací dveře, všechno tam je takové prosvětlené, moc se nám to líbilo.

Seminář byl zahájen pobožností a po ní následoval téměř tříhodinový blok s Dr. Svobodou, psychologem z Ostravské univerzity.

Téma: jak motivovat nemotivované děti.

Za tři hodiny samozřejmě nelze probrat tak složitou problematiku, ale ukázalo nám to nějaké možnosti i nové cesty při práci s dětmi.

Každé dítě přichází do sboru z jiných rodinných podmínek a třeba i v jiné náladě. Je velmi důležité vytvořit pro děti vstupní rituál, který se bude stále stejně opakovat, i když učitelé se střídají.

Varoval nás také před „pácháním dobra“. Nemůžeme dětem vnucovat náš pohled, měli bychom se snažit pochopit každé dítě zvlášť a podle toho k němu přistupovat. (Konec konců i Pán Bůh nás každého zná jménem a ví, že nejsme stejní.)

Po obědě jsme se rozdělili do diskusních skupinek, kde jsme si vzájemně sdělovali své zkušenosti a náměty pro další práci. Zmiňoval se tam mimo jiné i proud v církvi, který akcentuje společné bohoslužby pro celé rodiny bez nedělní školy i vysluhování Večeře Páně dětem.

Posledním bodem programu byly dílny. Ze čtyř možností jsme si s Magdou mohly vybrat každá jednu. Magda šla na dílničku pro učitele malých dětí s lektorkou Evou Šormovou a já na dílničku vedenou farářkou Radkou Včelnou o víkendových akcích a táborech.

Protože svět je malý a ten evangelický ještě menší, cestovaly jsme vlakem s Aničkou Jiříčkovou, která se vracela z varhanního kurzu. Hned jsme měly možnost tu horu dojmů s naslouchající duší sdílet.

Cesta nám velmi rychle utekla a příště určitě pojedeme zase.

To, co jsme slyšely, předáme co nejdříve ostatním učitelům NŠ, a už máme nějaké nové plány a moc se na to těšíme.

Marta Študentová

Vánoční psaní

„Babi, ty ještě posíláš vánoční pohledy?“ zatvářil se užasle Jirka, když v neděli odpoledne přišel k Anežce Dufkové a zastal ji, jak píše vánoční a novoroční přání. „Máš přece mobil! Můžeš si na něm vyfukat jednu dvě věty a pak je rozeslat všem svým známým. Je s tím minimum práce! Jestli chceš, tak tě to naučím.“ – „A nebylo by hloupé psát všem totéž jako na běžícím pásu?“ namítla stará paní. „Neboj se, babi! Oni to mezi sebou nebudou porovnávat a stejně to smažou. Mimoto je to taky lacinější. Jen si to spočítej, kolik ušetříš: přinejmenším pět korun za pohled a deset korun za známku! A tobě ubude starost a práce!“

Něco na tom je! připustila v duchu Anežka. Vždyť i slavný Albert Schweitzer vzpomínal, jak to bylo pro něho hrozné, když musel každoročně na otcův příkaz psát se sourozenci obsáhlé dopisy k Novému roku příbuzným a známým. Ona sama ovšem nepokládala vždycky psaní za otravnou povinnost. Byly doby, kdy to činila dokonce s potěšením. Bývalo toho přece dost a dost, o čem bylo možno psát – o tom, co je nového v rodině, v práci, v církvi, ale též o různých osobních prožitcích. Psala sestřenicím i spolužačkám, známým z rodného sboru i dalším lidem, s nimiž se při nějaké příležitosti sblížila.

Pak však odešla do důchodu a časem začalo ubývat energie. A tak se místo dopisů rozhodla posílat pohledy. Však to druzí dělali také! Posílali tu vkusnější, tu méně vkusné kartičky s osvědčenou zasněženou krajinou, s rozsvíceným vánočním stromkem, jesličkami a anděly: Šťastné a veselé Vánoce a hodně zdraví v novém roce!“ Málokdy toho bylo ke čtení víc.

Pisatelů zároveň také ubývalo. Někteří umřeli, některým se nejspíš zdálo, že všechny ty pozdravy jsou stejně jen bezcenná zvyklost a formalita, a tak s psáním přestali. Je ovšem pravda, že někteří známí zprvu také telefonovali, což bylo milé, ale to byla opravdu výjimka. Však i to přestalo. Jirkova moderní metoda je konec konců patrně to nejlepší řešení. Vnuk jí však musí pomoci s tím rozesíláním přání po mobilu, ona sama by to urči-

tě pomotala. A tak se do toho podle starého Anežčina adresáříku společně pustili a šlo to opravdu rychle: „Tomu to pošli, té taky, té už ne, vždyť mi tři roky na pozdrav neodpověděla! ...“

Ale co Blažena? Už to je pár let, co ji umístili do Panenských Břežan. Škoda, že je to taková dálka, byly si před lety dost blízké. Avšak od té doby, co je v tom Domově, od ní nepřišel ani řádek. Ta určitě mobil nemá, soudě podle toho, že v Anežčině notýsku vedle Blaženiny adresy žádné devítimístné číslo není! Té bych snad přece jen měla napsat! Ale co? Hodí se vůbec psát o veselých Vánocích a šťastném novém roce osmdesátileté babce, o které ani nevím, jestli ještě žije?

Nakonec ale Anežka vzala pěkně postaru papír a pero a dala se do psaní. Nejprve musela dost pracně přemýšlet, o čem má psát, ale pak to najednou šlo. Těch témat nebylo zas tak málo. Stačilo se trochu vžít do vzdálené adresátky a trochu zavzpomínat, co by ji asi mohlo zajímat, povzbudit a potěšit.

Před Vánocemi se začaly objevovat v dopisní schránce pohlednice s obvyklými pozdravy. Většinou se podobaly jeden druhému jako vejce vejci, ale Anežka objevila nečekaně mezi nimi i dopis:

Milá Anežko,

ani si nedoveďeš představit, jakou radost jsi mi udělala svým obsáhlým dopisem. Čtu si jej znovu a znovu. Na co všechno sis dokázala vzpomenout! Já jsem většinu těch věcí zapomněla, a Ty jsi mi je dokázala krásně oživit! Všechno, co jsi mi napsala o sobě a o tom, co prožíváš, mne také velice zajímá. Ani, Anežko, netušíš, co takové psaní pro mne v mé situaci znamená. Je to pro mne jako krásný dárek pod stromeček. Necháávám si ho na nočním stolku a pořád se k němu vracím. Pán Bůh Ti za něj zaplatí!

Já sice nedoveďu tak pěkně psát, ale také Ti alespoň stručně vylíčím své strasti a občas i radosti. Snad Tě to bude alespoň trošičku zajímat...

A tak se stalo, že také na stole Anežky Dufkové zůstal celé svátky dopis, ke kterému se co chvíli vracela – odpověď od Blaženy. Esemesky, které došly mobilem, už dávno Jirka pomohl babičce zas smazat – vždyť co s nimi? – ale jsou některé věci, které člověk jen tak snadno nezlikviduje.

Heda

Program na mládeži a při x-cátnících:

Na mládeži a při setkání x-cátníků jsme začali probírat Apoštolské vyznání víry podle pracovních listů z konfirmační příručky, kterou vypracovalo několik kazatelů naší církve. Začali jsme úkolem - Zkuste podle sebe doplnit větu: Věřím v Boha, který... Níže uvádíme odpovědi nejprve ze skupiny mládeže a potom z x- cátníků. Ovšem nejprve si zkuste větu doplnit sami.

Mládež:

- Věřím v Boha, který nás stvořil, převyšuje nás, je pro nás mnohdy nepochopitelný, dává svobodu, má v nás lidech jakési zalíbení, odpouští i trestá a nakonec nás zhodnotí. V modlitbě nás poslouchá a provází nás.
- Věřím v Boha, který stvořil vše kolem nás, je milující, poslal na zem svého Syna Ježíše Krista, aby nás zachránil. Je milosrdný a odpouštějící.
- Věřím v Boha, který při nás vždy stojí, je spravedlivý, je tu pro všechny, kteří chtějí uvěřit a je milosrdný a milující.
- Věřím v Boha, který má se mnou dobré plány a předem mi ponechává volnou ruku – ale našťastí ne příliš; je obdivuhodně trpělivý, má rád nečekané; možná asi není pořád slepý, ale je věrný; promlouvá pořád, jen se občas nedá říct, jak. Dělá ze života jeden velký zázrak (i se všemi těžkostmi); není hluchý ani němý.
- Věřím v Boha, který nás má rád, je milosrdný, neopouští nás, odpouští, doprovází nás na cestě, obětoval svého jediného Syna, je všemocný, dal nám svobodu, je to ten, jemuž nejsme ukradený.
- Věřím v Boha, který mne přijme takového, jaký jsem i s mými chybami a proviněním. Je stále se mnou, i když já na něj právě zapomínám; u něho už neplatí něco za něco jako mezi lidmi; on dá další šanci, i když je to třeba potřetí.
- Věřím v Boha, který stvořil mě i lidi kolem mne a zemi, na které žijeme. Poslal svého jediného syna Ježíše Krista ke spáse. Každého z nás miluje a obklopuje nás nepochopitelnou láskou. Skrze Ducha svatého nás posiluje k dobrým skutkům.

X-cátníci:

- Věřím v Boha, který posiluje, naslouchá, vede, odpouští, zkouší, miluje, sbližuje, tvoří.
- Věřím v Boha, jehož slovo slyšely a řídily se jím generace křesťanů, též rodiče, věřím v Boha, který mi ukazuje cestu, nechává mě rozhodovat,

nakonec vím, že mě nenechá ve štychu a neopustí.

- Věřím v Boha, který mě zná, má mě rád – chce se mnou žít ve vztahu. Má moc, která mi dává vnitřní sílu a lásku. Je stále se mnou. Má moc proměňovat i mou mysl a pozvednout i z bezedných hlubin a to se mi moc líbí. Považuji to za velké bohatství.
- Věřím v Boha, který ke mně přistupuje prostřednictvím druhých lidí i skrze divy přírody, který mi do úst i rukou dává správná slova a dotyky. Umožňuje mi být odvážný tam, kde je strach.
- Věřím v Boha, který je sám ze sebe jsoucí. Je všude a přesto si na něj nemohu ukázat, přivolat si ho; přesto, když ho vzývám, ozve se. Bude se mnou, když to budu potřebovat. Bůh je totiž láska. Nikoli obráceně. Dokonale se zjevil v Ježíši Kristu, našem Pánu.
- Věřím v Boha, který stvořil i mě, provází mě v mém životě, dává mu smysl, bude se mnou i při mém skončení. V Kristu ukázal, jaký je, odpouští, dává naději, slitovává se, vyučuje svým slovem a zachraňuje.

Při dalších setkáních se budeme zabývat jednotlivými částmi Apoštolského vyznání víry, nikoli popořadě, ale podle toho, jak si je účastníci vybrali, na které články by si rádi „posvítili“.

Zaznamenala A. Hudcová

Obrazy kolem Komenského

Je to už nějaký čas, co přišel br. Dušan Čurda s nápadem na další pomoc Diakonii ve Stodůlkách: Pokud by byl náš otec Hanuš Härtel ochoten namalovat a věnovat další obrazy, on uhradí všechny náklady spojené s rámováním a výstavou. Tak nějak začala práce na další akci dejvického sboru ve prospěch zařízení ve Stodůlkách.

Otec přijal nabídku jako úkol, jak sám říkal, jako možnost „být užitečný“. Přišla ve chvíli, kdy velkou část svých obrazů již rozdal v rámci posledního dejvického bienále nebo jiným zájemcům. Proto se rozhodl namalovat podle starých skic z terénu obrazy nové. Práci dělal rád, i když šla těžko. Trápily jej při ní křeče v prstech, potíže se zrakem a při malování posledních už také čím dál více celková únava. Proto také hodně obrazů přepracovával nebo přímo dělal několikrát, než byl spokojen a mohl je dát z ruky. Nakonec vznikl ucelený soubor obrazů, který bylo možné dát zarámovat a pak přistoupit k instalaci. Na praktické závěsné lišty v malém

sále, které připravil Martin Volný, je ještě osobně instaloval s Madlenou a Ivanem Prachenskými.

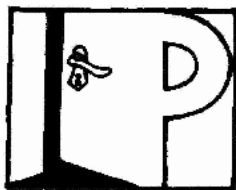
Teď osud své výstavy sleduje na dálku z nemocničního lůžka a raduje se z každého „prodaného“ díla. Nejen proto, že jej těší, když se obrazy líbí, ale hlavně pro pomoc těm, kteří ji od nás potřebují. On to vlastně žádný prodej není. Za svůj život neprodal jediný obraz. Stejně jako u všech svých

předchozích výstav (těch samostatných bylo asi třináct) obrazy vždy pouze daroval těm, kdo byli sami ochotni věnovat dar potřebným – třeba pro Domov odpočinku ve stáří v Krabčicích nebo Diakonii ve Stodůlkách.

A tak se můžeme podílet na takovém tom lidském řetězu pomoci a radosti – z příspěví na dobrou věc, z vyřešeného dárku pro blízké, z dobrého nápadu nebo povedeného díla.

Hanuš Härtel ml.

Poděkování

Děkuji vám všem, kteří jste se přišli rozloučit s tátou p. Jaroslavem Podhorským, ale i těm, kteří jste nemohli být fyzicky přítomni a věnovali mu tichou vzpomínku.

Jsem ráda, že bude ve vašem sboru a srdcích žít dál, o čemž mě přesvědčila vaše milá slova, příspěvky v Souterrainu atd.

Zvláštní dík si dovoluji vyjádřit manželům Hudcovým, kteří mi věnovali hodně času, pomoci a byli a jsou mi oporou v této životní etapě.

S úctou k vám všem

Zdeňka Horská

Vánoční koncert souboru příčných fléten **Syrinx** s cembalem u příležitosti 20. výročí vzniku souboru 6. 12. v 19 hod.

Program: Scarlati, Palestrina, Bach Boismortier, Clementi, Smetana, Elgar, Domažlický, Burghauser, Mácha, Berkovec

Sál Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Praze – Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, Praha 6 – Bubeneč

POZVÁNÍ NA VÁNOČNÍ ORATORIUM JOHANNA SEBASTIANA BACHA

V pátek 14. prosince v 19:30 jste co nejrdečněji zváni na k evangelickému Salvátoru na vánoční koncert Našich pěvců. Letos zazní průřez Weihnachtso-

ratoriem Johanna Sebastiana Bacha.

Účinkují Jan Potměšil - recitace, Ludmila Vernerová - soprán, Miloš Horák - bas, sbor Naši pěvci a komorní orchestr.

Prodejní výstava obrazů br. Hanuše Härtela pokračuje. V případě zájmu o prohlídku či koupi obrazů se obraťte na A. Hudcovou.

Zastav se na chvíli...

I letos vydal sbor ČCE v Nosislavi malou knížku biblických meditací. Jedná se o krátký a útěšný text, který je možno rozdávat ve sboru při pastoračních návštěvách nebo ho věnovat někomu jako drobný dárek. Autorem celkem deseti zamyšlení je tentokrát dejvický farář Petr Hudec a jejich základem je ovoce Ducha svatého, jak je vyjmenovává Pavel v Listu Galatským 5,22-23 (láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání). Jedna úvaha je věnována heslu na rok 2013. Na konci brožurky je také několik modliteb. Publikace o formátu 110x190 má čtyřicet stran. Obálka je barevná. Text je doprovázen fotografiemi dejvických vitráží. Knížku nabízíme ve sboru za 19,- Kč.

Cena je spíše výrobní. Případný drobný výtěžek z prodeje této knížky bude věnován na vybudování Chráněného bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením v Nosislavi.

Změna účtu sboru – nové číslo je **2400319773/2010**. Variabilní symboly zůstávají.

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 19. 12. 2012.

Kalendář na prosinec 2012

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	2. 12. 1. adventní s VP 9. 12. 2. adventní 16. 12. 3. adventní 23. 12. 4. adventní 25. 12. Hod Boží vánoční s VP 26. 12. Štěpána 30. 12. 1. 1. Nový rok s VP	P.Hudec/A. Hudcová (zpívají Naši pěvci) A. Hudcová P. Hudec Dětská vánoční slavnost se společným obědem P. Hudec/A.Hudcová M. Prudký D. Henych P. Hudec
Biblická hodina	Úterý 17:30	
Děti	Nedělní škola: neděle 9:30 Náboženství: čtvrtek 16:30 ZŠ Suchdol pátek ve 13:45	
Mládež a dorost	Úterý 19:00	
x-cátníci	Čtvrtek 20. 12. v 19:00	
Sbor Naši pěvci	Středa 18:30 2. 12. zpívají při bohoslužbách a 14. 12. v 19:30 Vánoční koncert u Salvátora	
Křesťanská služba	6. 1. po bohoslužbách	
Klub poznávání	V lednu	
Hodina pohybu	Pondělí 10. 12. v 15:00	
Setkání s hostem	V lednu, ale 31. 12. v 17:00 posezení s úvodní pobožností	
Staršovstvo	Čtvrtek 13. 12. v 19:00 (volby kurátora a jeho náměstka)	
Konfirmandi	Čtvrtek 16:30	
Zpívání ve Stodůlkách	Pátek v 9:30	

Další oznámení:

- 2. 12. po bohoslužbách – prodej výrobků z Obchůdku Jednoho světa
- 9. 12. po bohoslužbách - prodejní výstava výrobků ergoterapeutické dílny Diakonie Stodůlky

SOUTERRAIN – sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.

Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce: Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, mobil: 603 479 252, e-mail: henychova@atlas.cz

Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze – Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 224 314 897, 607 622 358 (A. Hudcová), 721 141 691 (P. Hudec)

e-mail: dejvice@evangnet.cz, č. ú 2400319773/2010

www.dejvice.evangel.cz